

6. Čachtický hrad

Poloha: Zrúcanina hradu sa nachádza na vápencovo-dolomitickom vrchu (375 m n. m.) v Čachtickom kráse, medzi obcami Čachtice a Višňové. Leží v nadmorskej výške 350 m v najsevernejšej časti Malých Karpát, 7 km na juhozápad od Nového Mesta nad Váhom.

Popis stavby:

Na najvyššom mieste hradného brala postavili palác s hranolovou a podkovovitou vežou, v ktorej bola umiestnená aj kaplnka. Okolo horného nádvorja vznikali postupne v 14. storočí ďalšie budovy, zatiaľ čo veľké nádvorie stredného hradu iba na okraji lemovali hospodárske budovy. Z čias stiborovských úprav pochádza ďalší palác a kaplnka. Dolné nádvorie, ktoré slúžilo najmä obrane, bolo prístupné z horného hrebeňa ponad priekopu vysekanú v skale. Medzi dolným dvorom a renesančným nádvorím bol v druhej polovici 16. storočia dlhý spojovací tunel. V prvej polovici 16. storočia vznikol pod hradom kaštieľ, nazývaný aj hradný kaštieľ.

História hradu:

Čachtický hrad vznikol v druhej polovici 13.-teho storočia a patril medzi prvé hrady, ktoré zabezpečovali západnú hranicu Uhorska. Prvými pánmi hradu boli Peter a Pongráč z rodu Hunt - Poznanovcov, pričom istý čas patril aj Matúšovi Čákovi. V roku 1392 prešiel do majetku Stibora zo Stiboric, ktorý vlastnil 15 hradov na Považí. Od roku 1569 boli vlastníkami Nádasdyovci. V roku 1708 dobyli hrad vojská Františka Rákócziho II. a odvtedy začal chátrať, aj keď istý čas slúžil ako väzenie. Na najvyššom mieste brala stál palác a okolo horného nádvorja postupne vznikali ďalšie budovy. Dolné nádvorie, ktoré

slúžilo najmä obrane, bolo prístupné z horného hrebeňa ponad priekopu vysekanú v skale. V prvej polovici 16.-teho storočia vznikol pod hradom kaštieľ, ktorý sa nazýva aj hradný kaštieľ, pričom tento v roku 1772 vyhorel a uvádza sa ako ruina, alebo archeologická lokalita.

Z najmladších renesančných úprav okolo začiatku 17. storočia, keď tu sídlila známa Alžbeta Bátoriová, sa zachovalo opevnenie druhého predhradia. V roku 1708 bol hrad vypálený vojskami Františka Rákócziho. Odvtedy pustol a dnes je zrúcaninou, ktorá poskytuje nádherný výhľad.

Hrad v súčasnosti:

Zrúcaniny Čachtického hradu tvoria dodnes dobre identifikovateľné budovy, postupne sa dvíhajúce na hornom, strednom a dolnom hrade. Opevnenia si zachovali zvyšky štítkových renesančných atík, na hornom hrade sú fragmenty pôvodných omietok s maľbami. Na starších fotografiách môžete hrad vidieť s vežou, v súčasnosti stojí bohužiaľ už iba jeden jej múr. Z hradu je nádherný výhľad na okolité svahy Malých Karpát, kopanice Myjavskej pahorkatiny a Považský Inovec.

Hrad smutne preslávila Krvavá grófka Alžbeta Báthoryová, ktorá tu žila na prelome 16. a 17. storočia. Údajne dala zavraždiť až 600 mladých dievčat, aby sa mohla kúpať v ich krvi, a tak navždy zostať mladá a krásna. Na získanie krvi jej slúžila železná panna, ktorá mala v hrudi zabudované dlhé nože.

Keď sa k nej dievča pritislo, nože vyrazili z prs a krv stekala do pripraveného kúpeľa. Na všeobecný nátlak grófkou v roku 1611 v Bytči palatín Thurzo odsúdil na doživotné väzenie. Príbeh „krvavej grófkou“, ktorá zomrela v roku 1614, bol viackrát knižne a divadelne spracovaný.

Najznámejšími sú určite kniha Joža Nižňanského Čachtická pani, kreslený film Viktora Kubalu Krvavá pani či veľkofilm Juraja Jakubiska Báthory. S humorným nadhľadom spracoval túto tému aj Stanislav Šteпка pod názvom Alžbeta Hrozná alebo Krw story.

O niečo podobné sme sa pokúsili aj my. Najskôr sme si prečítali povest' o Alžbete Báthoryovej a spoločnými silami zostavili jej podrobnú osnovu.

Následne každý žiak ilustroval jeden bod osnovy tak, aby vystihol jeho podstatu. Po chronologickom usporiadaní jednotlivých výkresov sme získali obrovské leporelo.

Na zadnú stranu každého výkresu sme prilepili úryvok z povesti, ktorý ilustrácia zobrazovala. Po ich plynulom prečítaní sme opäť získali ucelenú povesť. Z nášho „živého leporela“ sme si urobili aj krátky videozáznam:

[-VIDEO 1](#)

[-VIDEO 2](#)

Svoje vedomosti o Čachtickom hrade sme si prehľadali v krátkom kvíze:

[-ČACHTICKÝ HRAD-kvíz](#)

Pomocou mapy a získaných informácií sme zakreslili polohu hradu a ostatných významných lokalít tohto regiónu do slepej mapy Trenčianskeho kraja:

Zdroje:

http://sk.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cachtick%C3%BD_hrad

<http://www.muzeum.sk/default.php?obj=hrad&ix=ch>

<http://www.zamky.sk/?q=node/3&mon=3041200>